

16. Бальзак О. Блеск и нищета куртизанок / [Перевод с французского Н. Яковлевой]. – М.: Эксмо-Пресс, 1999. – 656 с.
17. Затяжний стрибок президента. Чому зволює Янукович? // Тиждень.ua. – [Електронний ресурс]. – [Цит. 24.06.2016]. – Режим доступу: <http://tyzhden.ua/Politics/93862>
18. Крапивенко Д. Дострокові вибори: пасьянс із джокером. // Тиждень.ua. – [Електронний ресурс]. – [Цит. 24.06.2016]. – Режим доступу: <http://tyzhden.ua/Politics/155917>
19. Лазарева А. Французька дипломатія: вбогість без блиску // Тиждень.ua. – [Електронний ресурс]. – [Цит. 10.03.2015]. – Режим доступу: <http://tyzhden.ua/Columns/50/96489>
20. Лосєв І. Страсті по Академії // Тиждень.ua. – [Електронний ресурс]. – [Цит. 10.09.2014]. – Режим доступу: <http://tyzhden.ua/Society/129151>
21. Макаров Ю. Імперія-мати чекає. Україна об'єктивно не могла знову не потрапити в орбіту Росії // Тиждень.ua. – [Електронний ресурс]. – [Цит. 24.06.2016]. – Режим доступу: <http://tyzhden.ua/Politics/95106>
22. Малко Р. Мистецтво зволікання. // Тиждень.ua. – [Електронний ресурс]. – [Цит. 24.06.2016]. – Режим доступу: <http://tyzhden.ua/Politics/166540>
23. Олексієнко О. Релігійна палітра України. // Тиждень.ua. – [Електронний ресурс]. – [Цит. 24.06.2016]. – Режим доступу: <http://tyzhden.ua/Society/107903>
24. Kravchenko D. A Game of Snap with Joker. //The Ukrainian Week. – [Electronic resource]. – [Cited 24.06.2016]. – Mode of access: <http://ukrainianweek.com/Politics/157075>

25. Lazareva A. French Diplomacy: Miseries Without Splendor //The Ukrainian Week. – [Electronic resource]. – [Cited 11.05.2015]. – Mode of access: <http://ukrainianweek.com/Columns/50/96707>
26. Losiev I. Trouble at the Academy //The Ukrainian Week. – [Electronic resource]. – [Cited 11.05.2015]. – Mode of access: <http://ukrainianweek.com/Society/130514>
27. Makarov Yu. The Mother-Empire Awaits. Why Ukraine could not help but find itself in Russia's grip // The Ukrainian Week. – [Electronic resource]. – [Cited 24.06.2016]. – Mode of access: <http://ukrainianweek.com/Politics/96766>
28. Malko R. Through the looking glass: The crazy world of Minsk // The Ukrainian Week. – [Electronic resource]. – [Cited 24.06.2016]. – Mode of access: http://i.tyzhden.ua/content/photoalbum/2016/06_2016/20/uw/book6.pdf
29. Oleksiyenko O. Ukraine's Religious Diversity // The Ukrainian Week. – [Electronic resource]. – [Cited 24.06.2016]. – Mode of access: http://i.tyzhden.ua/content/photoalbum/2014/05_2014/13/book8.pdf
30. Shevchenko T. Song Out of Darkness: Selected Poems / [Translated by Vera Rich.]. – London: Mitre Press, 1961. – 128 p.
31. The President's Slow Freefall // The Ukrainian Week. – [Electronic resource]. – [Cited 24.06.2016]. – Mode of access: <http://ukrainianweek.com/Politics/94604>

Надійшла до редколегії 25.09.16

А. Камьянець, канд. філол. наук, доц.

Львовский национальный университет имени Ивана Франко, Львов, Украина

АЛЛЮЗИИ В ПУБЛИЦИСТИЧЕСКОМ ТЕКСТЕ: ФУНКЦИИ И ПЕРЕВОД

В статье исследованы функции трёх типов аллюзий в украинских публицистических текстах – аллюзий к прецедентным текстам советской эпохи, аллюзий к литературным произведениям и аллюзий к популярным западным кинофильмам – и проанализировано, сохранены ли эти аллюзии в английском переводе. Материалом исследования служат аналитические статьи из журнала "Український тиждень" и их переводы на английский язык. Обнаружено, что большинство аллюзий порождают иронию, а также другие имплицитные смыслы, которые перекликаются с главной идеей соответствующей статьи. При переводе аллюзий переводчики чаще всего прибегают к "стратегии минимального изменения" – то есть просто переводят цитату-аллюзию буквально. В результате применения такой стратегии некоторые важные имплицитные смыслы, созданные аллюзиями, в целевом тексте утрачиваются. С другой стороны, иногда переводчики создают в целевом тексте новые – преимущественно литературные – аллюзии, которых нет в исходном тексте.

Ключевые слова: аллюзия, имплицитный смысл, ирония, перевод, публицистический текст.

A. Kamyanets, PhD, AP

Ivan Franko National University of L'viv, L'viv, Ukraine

ALLUSIONS IN MEDIA TEXTS: FUNCTIONS AND TRANSLATION

The article studies functions of three types of allusions in Ukrainian media texts – allusions to precedent texts of the Soviet epoch, allusions to works of literature, and allusions to popular Western movies, – and analyzes how those allusions are reproduced in the English translation. The material of the study consists of opinion articles published in Ukrainskyi Tyzhden (The Ukrainian Week) – a quality Ukrainian magazine having both Ukrainian and English versions. The findings suggest that most of the allusions generate irony as well as some other implicit meanings echoing the central point of the respective article. The predominant strategy applied to the allusions in the target texts studied is "the minimum change strategy" whereby translators translate the words of the allusions but ignore their functions. As a result, some important implicit meanings generated by the allusions are lost in the target texts. On the other hand, sometimes new allusions – mostly literary ones – emerge in the target texts; those allusions generate new meanings, that are absent from the source texts.

Key words: allusion, implicit meaning, irony, translation, media text.

УДК 81'255.4=112.2=161.2 : 81'276.5-053.67

Н. Лалаян, канд. філол. наук, доц.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ

СТРАТЕГІЇ ВІДТВОРЕННЯ МОЛОДІЖНОГО СЛЕНГУ У ПЕРЕКЛАДІ РОМАНУ ЮЛІ ЦЕ "ОРЛИ ТА ЯНГОЛИ" УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

Статтю присвячено дослідженню проблеми відтворення молодіжного сленгу в німецько-українському художньому перекладі. Розглядаються стратегії очування та одомашнення, якими керується перекладач, та основні прийоми, що застосовуються в процесі відтворення сленгових одиниць.

Ключові слова: молодіжний сленг, переклад, стратегія перекладу, очування, одомашнення, прийом перекладу.

Манера мовлення молоді завжди викликала зацікавленість громадськості, мас-медіа та науковців. На думку мовознавця К.-Г.Якоба, інтенсивне наукове дослідження молодіжного сленгу почалося в 60-х роках у галузі соціології [9, с. 340]. Об'єктом мовознавчих студій молодіжний сленг став лише з кінця 80-х років, свідченням чого є чисельні публікації, присвячені цьому феномену (Г.-К.Якоб, П.Шлобінські, К.-П.Мюллер-Турау, Г.Еманн та інші). Як зауважує німецький дослідник Ю.Бенеке, жодна інша соціальна група не викликає в наш час такої зацікавленості як молодь. Тому природ-

ним є той факт, що різні дисципліни зацікавлені в тому, щоб не лише зареєструвати цей біосоціальний феномен, але й ... з'ясувати суть цього явища [7, с. 1].

Об'єктом даної розвідки є молодіжний сленг як сукупність мовних засобів високої експресивності, що використовуються в спілкуванні молодими людьми. Предметом нашого дослідження є стратегії відтворення цих мовних одиниць при перекладі з німецької мови українською. Матеріалом дослідження слугував роман Юлі Це "Орли та янголи" та його переклад українською мовою, здійснений Віктором Рябчуном.

Сленгова лексика була предметом дослідження таких вітчизняних та зарубіжних вчених як Т.Є. Захарченко, Л.Ставицька, О.Кондратюк, С.Соколовська, І. Арнольд, І.Гальперін, Р.Чапман, Г.Кіттрідж, К.Ібле, Е.Партрідж, Дж.Гріног, Г.Еманн, Г.Генне та інших. Безумовно, молодіжний сленг пропонує надзвичайно широкі можливості для всебічного аналізу, окрім того завдяки зростаючій популярності нових засобів інформації (зокрема Інтернету) постійно з'являються нові ніші, тому не дивно, що дослідження сучасної лінгвістики наразі не є всеохоплюючими. Так, зокрема, дослідженню сленгу як перекладознавчої проблеми присвячені лише поодинокі розвідки (праці І.Бик, О.Лапової, Т.Холстиної, Н.Абабілової). **Актуальність** дослідження вбачаємо у недостатньому вивченні питання відтворення молодіжної лексики у перекладі художніх творів.

Під **сленгом** розуміють нелітературну додаткову лексичну систему, яка представляє паралельну експресивно-оцінну, найчастіше стилістично знижену синонімію позначень загальновідомих понять і належить певній соціальній субкультурі [5, с. 560]. **Молодіжний сленг** визначаємо як соціолект, що складається із стилістично занижених, ненормативних, функціонально обмежених слів чи виразів, що мають емоційно-експресивне навантаження і використовуються молоддю у повсякденному спілкуванні. На думку німецького дослідника Г.Генне, до основних характеристик молодіжної мови належать: узгоджені форми привітання, звертання, позначення партнерів; зручні імена та вислови; веселі вирази та стереотипні фрази; метафорична, здебільшого гіперболізована манера мовлення; комбінації вигуків; репліки, що містять слова, які виражають захоплення та засудження; неологізми, слова з новим значенням; просодичні мовні ігри [8, с. 208-209].

Основна сфера використання сленгізмів – повсякденне розмовне мовлення окремих соціальних груп, в якому вони слугують засобом виявлення експресії, жартиливо-іронічного або зневажливо-зверхнього ставлення до певних явищ дійсності. Яскраве емоційно-експресивне забарвлення, жива образність цих лексичних одиниць зумовлюють їхнє використання не лише в розмовній, а й у художній мові. Сленг, особливо молодіжний, є найрухомішим прошарком лексики. Найбільші труднощі при перекладі сленгізмів пов'язані зі стрімкими змінами словникового складу та появою нових сленгових лексичних одиниць, які не знаходять своєчасного відображення у тлумачних та перекладних словниках. До того ж, значна кількість сленгізмів, що міститься в сучасних двомовних словниках, перекладена з нейтралізацією стилістичного забарвлення.

Термін "**стратегія**" вживається у перекладознавстві як потенційно свідомий план вирішення конкретної перекладацької проблеми, що виникає при перекладі тексту або його частини [10, с. 18; 11, с. 8].

У художньому перекладі дослідники розрізняють дві основні стратегії – очуження та одомашнення. Приблизниками перекладу-очуження, про який вперше заговорив у своїй праці "Про різні методи перекладу (Über die verschiedenen Methoden der Übersetzung)" Ф. Шляермахер, і який пізніше розвинули його послідовники в епоху Романтизму, були Ф.Ньюмен, Дж.Нотт, Л.Венутті, В.Морріс, Д.Розетті, В.Беньямін, Е.Паунд, П.Блекберн, А.Фет та інші. Витоки цієї стратегії сягають концепції дослівного перекладу. Вибір перекладача на користь стратегії очуження сприяє пізнанню інших культур та збагаченню своєї власної, допомагає зберегти та відтворити індивідуальний стиль автора та його інтенції. Дана стратегія перекладу, як стверджує О.Ребрій, "зберігає відчутний творчий потенціал, відкриваючи перед

перекладачем широкі можливості для прояву власної креативності, специфіка якої полягає в тому, аби майстерно зберегти моностилістичний устрій оригіналу, не поставивши при цьому під сумнів здатність реципієнта до його адекватної інтерпретації" [4, с. 86].

Протилежна перекладацька стратегія одомашнення представлена у французькій, російській та англо-американській традиціях, принаймні з часів Н.П. Д'Абланкура, Ж.-Ф.Дусі, Д.Денгема, Д.Драйдена, О. Тайлера, В.А.Жуковського, Б.Пастернака та Колардо [3, с. 100]. Головна мета цієї стратегії – створення прозорого перекладу, метою якого було б відповідати смакам та вподобанням більш широкого кола цільової аудиторії, дотримуватися норм мови перекладу, плавності та елегантності мови та підкрювати культурне чуже домінуючим цінностям цільової культури.

Конкретні прийоми та процедури перекладу задля реалізації стратегій можуть розглядатися як підпорядковані їм тактики. Зокрема, дослідники перекладів з англійської мови перською вказують, що стратегія одомашнення включає такі процедури як ідіоматичний переклад, синонімія, обмежена чи абсолютна універсалізація, описовий переклад, адаптація, еквіваленція, "нормалізація", експлікація, "спрощення", екзотизм та вилучення, у той час як стратегія очуження складається з шести процедур, а саме: позатекстова примітка, внутрішньотекстова примітка, орфографічна адаптація, повтор, калька та запозичення [1, с. 368].

На вибір стратегії перекладу крім суб'єктивних уподобань перекладача, його досвіду, смаку, інтуїції впливають багато об'єктивних чинників. За визначенням Л.Коломієць – це комунікативні чинники (характер аудиторії, просторова, часова та соціальна дистанція), характеристики самого тексту, вертикальний контекст, наявність раніше виконаних перекладів того ж тексту [2, с. 363].

Метою нашого дослідження є аналіз перекладацьких стратегій при відтворенні молодіжного сленгу. Переклад індивідуального мовлення персонажів художнього твору вимагає від перекладача особливого підходу, визначення стратегії перекладу, а надто – у такому складному, насиченому реаліями сучасного міського життя та молодіжними сленгізмами творі як "Орли та янголи".

Проведений доперекладацький аналіз засвідчив, що молодіжний сленг представлений у досліджуваному романі такими мовними одиницями: стилістично заниженими сленговими утвореннями; іншомовними запозиченнями; вульгаризмами та лайкою; обценною (ненормативною, нецензурною) лексикою.

При перекладі сленгових одиниць найдоречнішим є використання адекватних відповідників за наявності їх у мові перекладу. Якщо ж відповідники відсутні, перекладачі вдаються до контекстуальної заміни, пояснювального (описового) перекладу, транскрипції, транслітерації, калькування. Вибір засобів вираження в мові перекладу залежить безпосередньо від з'ясування значення сленгізмів у контексті, їхніх оцінних та експресивних конотацій, а також сфери вживання. Остаточний варіант перекладу повинен передавати не лише значенні відтинки сленгової лексики, але й її експресивно-стилістичну забарвленість, лише тоді можна говорити про відтворення ідіостилу автора.

Розглянемо, які стратегії застосує В.Рябчун при перекладі молодіжного сленгу у романі "Орли та янголи".

При відтворенні **стилістично занижених сленгових утворень** перекладач реалізує стратегію одомашнення, підбираючи відповідники (еквіваленти та аналоги) у мові перекладу:

– *Ich habe mich verdrückt, sage ich, bis alles vorbei war* [13, с. 55]. – Хочу **вшуміся**, доки все заспокоїться

[12, с. 41]. Значення дієслова **verdrücken** – "sich unauffällig, heimlich davonmachen, entfernen" – відтворено у мові перекладу еквівалентом з тотожним конотативним навантаженням.

– **Quatsch, sagt sie** [13, с. 56]. – *Не верзи дурні* [12, с. 42]. Еквівалент у мові перекладу відтворює стилістичне забарвлення лексеми мови оригіналу.

– *Wir kauften eine Dogge, und auch wenn Jacques Chirac keine Killermaschine wurde, sondern ein verliebter Tölpel* [13, с. 110]. – *Ми купили дога. Жак Ширак не був машиною вбивства, а лише закоханим йолопом* [12, с. 86]. **Tölpel** – (pejorativ) "ein dummer, ungeschickter Mensch". **Йолоп** (зневажл., лайл.) – "дурень, бевзь, недотепа". Переклад за допомогою аналога зберігає значення та стилістичне забарвлення лексеми оригіналу.

– *Kann uns doch scheißegal sein, sagte er, guck mal* [13, с. 141]. – **Пофіг, дивись** [12, с. 112]. Перекладач влучно підібрав еквівалент, який в українській мові відноситься до молодіжного жаргону та має те ж саме значення і стилістичне забарвлення, що й одиниця мови оригіналу.

Якщо ж адекватні відповідники у мові перекладу відсутні, перекладач застосовує ситуативні відповідники, знову ж наближаючи таким чином текст до читача:

– **Halts Maul, brülle ich** [13, с. 15]. – **Заткайся** [12, с. 10]. **Maul halten** – (gespr.) "nicht reden". **Затикатися** – (вульг.) "перестати говорити, замовкнути". Ступінь експресивності у перекладі дещо вища.

– *Ich kriege seit Wochen keinen mehr hoch* [13, с. 52]. – *Уже кілька тижнів мене ніхто не топтає* [12, с. 39]. **(K)einen hochkriegen** – (vulg.) "(k)eine Erektion bekommen können". **Топтати когось** – "здійснювати статевий акт з кимось". Сленгову одиницю в даному прикладі відтворено ситуативним відповідником, який також належить до молодіжного сленгу. Завдяки стратегії одомашнення перекладачеві вдалося відтворити стилістичні характеристики та конотацію одиниці.

Відтворюючи стилістично знижені сленгові утворення та прагнучи адекватності перекладу, перекладач вдається ще до одного прийому, а саме семантичного розвитку (модуляції) – лексико-семантичної заміни слова чи словосполучення вихідної мови одиницею мови перекладу, значення якої логічно випливає зі значення вихідної одиниці: *Die verwichsten Itaker, das ist doch nicht zu fassen* [13, с. 149]. – *Чмошні макаронники таке не оцінять* [12, с. 119]. **Itaker** – (derb) "Italiener", скорочення для italienischer Kamerad, що вживається на позначення італійців та містить зневажливе ставлення до них. На основі логіко-семантичних відношень перекладач переформулює висловлювання та відтворює **Itaker** як **макаронники** (Італія → макарони).

Іншу стратегію В.Рябчун обирає для перекладу лексеми **Hirnwichser** у наступному прикладі: *Seht den ... den Hirnwichser!* [13, с. 292]. – *... мозкоцист!* [12, с. 235]. Цей сленгізм відтворено у перекладі за допомогою прийому калькування: **Hirn** – "мозок"; **wichsen** – "чистити".

Молодіжний сленг зазнає значного впливу англійської мови. Велику кількість сленгових запозичень саме з англійської мови зумовлено впливом американської та британської культури на інші країни через розповсюдженість музичної, телевізійної та кінопродукції, а також у зв'язку з тим, що англійська є мовою Інтернету, в якому сучасна молодь проводить багато часу. При перекладі **іншомовних запозичень** перекладач керується обома стратегіями. Так, застосовуючи стратегію очуження, В.Рябчун відтворює іншомовну лексику за допомогою транскрибування: *Sciencefictionroman* – *роман саєнс фікшен*;

Technoparties – *технопати* або ж запозичує англіцизми без перекладу: *Fuck you* – *Fuck you*. Використання стратегії очуження при перекладі стимулює когнітивний пошук реципієнта, вимагаючи від нього додаткових когнітивних зусиль, проте, на нашу думку, багато англомовних транскрибованих сленгових одиниць укоренилися в українській мові, і їхнє розуміння не викликає жодних труднощів у реципієнтів: *крейзі, юзер, паті* тощо.

В інших випадках перекладач надає перевагу стратегії одомашнення та знаходить для англіцизмів ситуативні відповідники чи еквіваленти, що призводить до втрати ознак іншомовності: *Joint* – *косяк*; *clean* – *чистий*; *Show* – *картина*, *Party* – *вечірка*, *ein cooler Typ* – *крутелік* тощо.

Цікавим прийомом перекладу молодіжного сленгу іншомовного походження є лексико-семантична заміна. Результат перекладу базується на логічному розвитку лексичної одиниці мови оригіналу: *Ein bisschen sieht es aus wie ein Spielzeugaquarium für japanische Kinder, es hat auch ein Display, auf dem man LCD-Fische herumschwimmen und von einer Katzensimulation umbringen lassen könnte* [13, с. 210]. – *Це трохи скидалось на іграшковий акваріум для японських дітей або на дисплей із заставкою, де плавають вгашені рибки, здатні знищити котячі інстинкти* [12, с. 169]. **LCD** (Lysergsäurediethylamid) – "диетиламід лізергінової кислоти", що є "еталонним" галюциногеном. Застосування прийому лексичної модуляції передбачає відхід від буквального відповідника, переосмислення й переформулювання висловлення першотвору з метою якомога повного розкриття смислу оригіналу.

Розглянемо стратегії перекладу **вульгаризмів**, вжитих у романі "Орли та янголи", та прийоми, що лежать в їхній основі. При відтворенні вульгарної молодіжної лексики перекладач керується обома стратегіями. Низка вульгаризмів перекладені українською мовою за допомогою калькування: *Das sieht nach Ziege aus. Oder einfach nach Vollidiot* [13, с. 72]. – *Його лице виглядало, ніби писок кози або повного ідіота* [12, с. 55]. *Drei Wochen in diesem Dreckloch* [13, с. 337]. – *Три тижні у цій засраній дірі* [12, с. 270].

Перекладаючи інші вульгаризми, перекладач відшукує відповідники в українській мові:

– *Acht Wochen, und jetzt halt die Fresse und lass mich reden, sagte ich* [13, с. 21]. – *Вісім тижнів, а тепер стули пельку і дай мені сказати* [12, с. 14]. І німецький іменник **Fresse**, і його український еквівалент **пелька** мають однакове стилістичне забарвлення та є вульгаризмами.

– *Das Geile ist, sagt Clara, dass sie zwar nachts fahren, aber sich nicht wirklich verstecken* [13, с. 181]. – *Лайно в тому, що вони, хоч і пересуваються вночі, але добре не маскуються* [12, с. 145]. Субстантивованій прикметник **geil**, що належить у німецькій мові до молодіжного сленгу та має значення "super, toll", відтворено іменником **лайно** – "гній, нечистоти", що вживається в українській мові як лайливе слово та містить негативне навантаження.

Зустрічаються також випадки лексико-семантичної заміни компонентів: *Wie blöd bist du denn* [13, с. 405] – *Ну ти і йолоп!* [12, с. 324]. *Na gut, sage ich, es geht mir beschissen* [13, с. 406]. – *Мене підісралу* [12, с. 325].

Серед **обсценної** лексики мови оригіналу досить часто вживається іменник **Scheiße**. При відтворенні цієї одиниці перекладач відшукує різні відповідники у мові перекладу: **Scheiße, flüstere ich, Scheiße** [13, с. 51]. – *Ні фіга собі, ні фіга собі, – бурмочу стиха* [12, с. 39]. *Funktioniert der Scheiß auch mal oder was*

[13, с. 114]. – *Запрацює ця зараза чи ні* [12, с. 90]. *Scheiße, sagt sie, das muss doch irgendwo* [13, с. 275]. – *Холера, та мусить же воно десь бути, – промовила вона* [12, с. 222]. *Scheiße, sagte ich* [13, с. 118]. – *Падлюка, – уточнив я* [12, с. 93].

Як засвідчують проаналізовані приклади, деякі українські відповідники мають значно вищий рівень стилістичного забарвлення, що призводить до нівелювання естетичної функції оригіналу: *Einen Scheißdreck zeige ich dir* [13, с. 34]. – *Сраку собачу я тобі покажу* [12, с. 29]. *Pass mal auf, Klugscheißerin, zische ich* [13, с. 56]. – *Дивись, срана розумаю* [12, с. 42]. *Das geht dich einen Scheißdreck an, sage ich* [13, с. 23]. – *Це тебе, падло, не обходить* [12, с. 27]. *Du willst, dass ich irgendeinen Scheiß auf deine Bänder quatsche* [13, с. 107]. – *Хочеш, щоби я знав гівно на твої пліки?* [12, с. 83]. *Lass den Scheiß, sage ich. Ross* [13, с. 417]. – *Росе, не гівнюч* [12, с. 333].

Іншою нецензурною лексичною одиницею є іменник **Arsch**, який перекладач відтворив еквівалентами з рівновартісним стилістичним забарвленням: *Ich weiß doch, dass er das Zeug dazu hat, die alle zu verarschen* [13, с. 344]. – *Я ж знаю, що в нього задосить марафету, аби всіх запхнути в сраку* [12, с. 276]. *Hör zu, Arschloch* [13, с. 155]. – *Слухай, ти, срако* [12, с. 124]. *Musik geht mir am Arsch vorbei* [13, с. 80]. – *Музика мені до сраку* [12, с. 61]. *Ich dachte, du liebst sie, du Arschloch* [13, с. 406]. – *Гадаю, ти кохаєш її, засранцю* [12, с. 325].

Зауважимо, що німецькі **Scheiße** і **Arsch** та їхні українські еквіваленти є в обох мовах центральними та найуживанішими лайливими словами, що історично вживалися і вживаються у багатьох контекстах.

Отже, при перекладі молодіжного сленгу, вжитого у романі Юлі Це "Орли та янголи", перекладач надає перевагу стратегії одомашнення. Яскравим проявом його перекладацької майстерності є вдалий підбір українських відповідників з тотожним значенням та стилістичним забарвленням, завдяки чому переклад читається легко. Проте у низці прикладів сленгізми відтворено відповідниками з порушенням принципу експресивної відповідності та оцінної конотації, що суперечить вимогам до адекватного перекладу. Використання при перекладі

молодіжного сленгу прийомів калькування та транскрипції, як проявів стратегії очуження, на нашу думку, сприяє відтворенню авторського задуму та не призводить до втрати їхнього розуміння, оскільки дані сленгізми є відомими більшості українських читачів.

Перспективу дослідження вбачаємо у подальшому аналізі стратегій та прийомів перекладу сленгових одиниць на матеріалі творів інших німецьких авторів та їхніх перекладів українською мовою.

Список використаних джерел

1. Андрієнко Т. Стратегії перекладу власних назв у художньому тексті (на матеріалі оригіналу та перекладів роману В.Набокова "Лоліта" // Наукові записки. – Випуск 95 (1). – Серія: Філологічні науки (мовознавство). – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В.Винниченка, 2011. – С. 367-371.
2. Коломієць Л. В. Концептуально-методологічні засади сучасного українського поетичного перекладу (на матеріалі перекладів з англійської, ірландської та американської поезії): Монографія / Лада Володимирівна Коломієць. – К.: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2004. – 522 с.
3. Подмінюгін В., Якимчук А. Дихотомія перекладацьких стратегій очуження та одомашнення в історії європейського перекладу / Валерій Подмінюгін, Аліна Якимчук / Наукові записки. – Серія: Філологічні науки. 36. наук. праць. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2010. – Вип. 89 (1). – С. 98-102.
4. Ребрій О.В. Сучасні концепції творчості у перекладі: [монографія] / О.В.Ребрій. – Х.: ХНУ імені Каразіна, 2012. – 376 с.
5. Селіванова О. Лінгвістична енциклопедія / О.О. Селіванова. – П.: Довкілля-К., 2011. – 844 с.
6. Ставицька Л. Короткий словник жаргонної лексики української мови. К: Критика, 2003. – 336 с.
7. Beneke J. Die jugendspezifische Sprachvarietät – ein Phänomen unserer Gegenwartssprache. In: Linguistische Studien ZSWA/ A. Berlin. H.140. – 1986. – S.1-82.
8. Henne H. Jugend und ihre Sprache. Darstellung, Materialien, Kritik. Walter de Gruyter Verlag. Berlin, New York, 1986. – 399 S.
9. Jacob K.-H. Jugendkultur und Jugendsprache // In: Deutsche Sprache, 18. – 1988. – S. 320-350.
10. Krings H. P. Translation Problems and Translation. Strategies of Advanced German Learners of French // H. R. Krings // Interlingual and Intercultural Communication. – Tübingen: Gunter Narr, 1986. – P. 263-275.
11. Loescher W. Translation Performance, Translation Process and Translation Strategies / W. Loescher. – Tübingen: Gunter Narr, 1991. – 156 p.
12. Це Ю. Орли та янголи. Пер. з німецької В.Рябчуна. – К.: Нора-Друк, 2008. – 360 с.
13. Zeh Ju. Adler und Engel. – Verlag in der Verlagsgruppe Random House GmbH, München; Schöffling und Co Verlagsbuchhandlung GmbH, Frankfurt am Main, 2001. – 445 S.

Надійшла до редколегії 29.07.16

Н. Лалаян, канд. філол. наук, доц.
Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ, Україна

СТРАТЕГИИ ВОСПРОИЗВЕДЕНИЯ МОЛОДЕЖНОГО СЛЕНГА В ПЕРЕВОДЕ РОМАНА ЮЛИ ЦЕЕ "ОРЛЫ И АНГЕЛЫ" НА УКРАИНСКИЙ ЯЗЫК

Статья посвящена исследованию проблемы перевода молодежного сленга в немецко-украинском художественном переводе. Рассматриваются стратегии отчуждения и одомашнивания, которыми пользуется переводчик, а также основные приёмы, которые используются в процессе воспроизведения сленговых единиц.

Ключевые слова: молодежный сленг, перевод, стратегия перевода, отчуждение, одомашнивание, прием перевода.

N. Lalaian, cand. of Philol., associate prof.
Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine

STRATEGIES OF TEEN SLANG RENDERING IN THE TRANSLATION OF THE NOVEL OF Y. TSE "EAGLES AND ANGELS"

The article covers the research of the problem of teen slang rendering in German-Ukrainian literary translation. The strategies of foreignization and domestication followed by the translator and the main methods used in the process of translation of such units are identified.

Key words: teen slang, translation, translation strategies, foreignization, domestication, translation method.